

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

06-01-143S

СИЛАБУС навчальної дисципліни	Управління потенціалом підприємства	
SYLLABUS	MANAGEMENT OF THE POTENTIAL OF THE ENTERPRISE	
Шифр за ОП	ФП 3	
Code in Degree Programme		
Освітній рівень	магістерський (другий)	
Level of Education	Master's (second)	
Галузь знань	07	«Управління та адміністрування»
Field of Knowledge		Management and Administration
Спеціальність	076	«Підприємництво та торгівля»
Field of Study		Business and Trade
Освітня програма	«Економіка підприємства»	
Degree Programme	Business Economics	

РІВНЕ – 2023

Силабус навчальної дисципліни «Управління потенціалом підприємства» для здобувачів вищої освіти ступеня «магістр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Економіка підприємства» спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля». Рівне. НУВГП. 2023. 17 стор.

ОПП на сайті університету: <https://ep3.nuwm.edu.ua/26518/>

Розробники силабусу:

Кузнєцова Т.В., к.е.н, професор кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу, професор

Подлевська О.М., к.е.н., доцент кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу, доцент

Адамчук Т.Л., старший викладач кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу

Силабус схвалений на засіданні кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу

Протокол № 4 від "03" листопада 2023 року

Завідувач кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу:

Кушнір Ніна Борисівна, к.е.н., професор

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІЕМ

Протокол № 5 від "14" листопада 2023 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІЕМ:

Ковшун Наталія Едуардівна, д.е.н., професор

Попередня версія 06-01-046S

© Кузнєцова Т.В., 2023

© Подлевська О.М., 2023

© Адамчук Т.Л., 2023

© НУВГП, 2023

ПРОГРАМА навчальної дисципліни
Управління потенціалом підприємства

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	Магістр
Освітня програма	Економіка підприємства
Спеціальність	076 Підприємництво та торгівля
Рік навчання, семестр	денна: 1 рік навчання, 2 семестр заочна: 1 рік навчання, 2 семестр
Кількість кредитів	5,0
Лекції:	денна: 18 годин заочна: 6 годин
Практичні заняття:	денна: 30 годин заочна: 10 годин
Самостійна робота:	денна: 102 години заочна: 134 години
Курсова робота:	Ні
Форма навчання	денна/заочна
Форма підсумкового контролю	Залік
Мова викладання	Українська

ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКІВ	
Лектор	
	Кузнєцова Т.В, к.е.н., професор, професор кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу

Вікіситет	http://surl.li/loexq
ORCID	https://orcid.org/0000-0003-2261-2019
Як комунікувати	t.v.kuznietsova@nuwm.edu.ua тел.: 0674905604 Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі НП MOODLE
Викладач	
	Подлевська О.М., к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу
Вікіситет	http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php
ORCID	https://orcid.org/0000-0003-4979-9282
Як комунікувати	o.m.podlevska@nuwm.edu.ua тел.: 0685632529 Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі НП MOODLE
Асистент лектора	
	Адамчук Тетяна Леонідівна , старший викладач кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу
Вікіситет	https://cutt.us/BmPCB
ORCID	https://orcid.org/0000-0001-7774-9018
Канали комунікації	t.l.adamchuk@nuwm.edu.ua тел.: +380679770374

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Мета та завдання

Даний курс дозволить студентам набути практичні навички щодо формування, розвитку, підвищення рівня конкурентоспроможності потенціалу підприємства, покращення результативності його використання за сучасними соціально-економічними критеріями.

Метою вивчення дисципліни є поглиблення теоретичних знань, оволодіння сучасним методичним інструментарієм, практичними навичками ефективного управління потенціалом підприємств як збалансованої соціально-економічної системи у сучасних умовах господарювання.

Завдання: вивчення новітніх підходів до управління формуванням, розвитком, конкурентоспроможністю потенціалу підприємства, результативністю його використання за сучасними соціально-економічними критеріями.

Цілі вивчення дисципліни: навчитися використовувати сучасний методичний інструментарій, та оволодіти практичними навичками

щодо ефективного управління потенціалом підприємств як збалансованої соціально-економічної системи у сучасних умовах господарювання.

Використовуються такі методи викладання та технології: презентації, обговорення, міні-лекції, ситуаційні дослідження та інші.

Посилання на розміщення освітнього компонента на навчальній платформі Moodle, на платформі освітніх програм та їхніх освітніх компонентів

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1373>

Передумови вивчення (місце освітнього компоненту в структурно-логічній схемі)

Для ефективного засвоєння спеціальності «Підприємництво та торгівля» за освітньою програмою «Економіка підприємства» засвоюються знання з ОК «Економічна діагностика», «Фінансове право», «Облі і звітність підприємств», «Стратегічне управління підприємством», «Іноземна мова професійного спілкування», «Соціальна відповідальність».

Для вивчення даного курсу здобувачам також необхідні знання з таких дисциплін, як: «Економіка підприємства», «Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків», «Менеджмент», «Фінанси, гроші і кредит», «Маркетинг», «Управління бізнес-процесами», «Потенціал і розвиток бізнесу».

Знання та навички з ОК «Управління потенціалом підприємства» допоможуть при вивченні дисципліни «Обґрунтування і експертиза бізнес проектів» та оволодіти компетентностями, які необхідні при виконанні кваліфікаційної магістерської роботи.

Компетентності

СК 1. Здатність розробляти та реалізовувати стратегію розвитку підприємницьких, торговельних структур.

СК 3. Здатність до ефективного управління діяльністю суб'єктів господарювання в сфері підприємництва та торгівлі.

СК 4. Здатність до вирішення проблемних питань і прийняття управлінських рішень у професійній діяльності.

СК 9. Здатність і готовність здійснювати управління (спрямування) торговельно-посередницькими, ринковими та економічними процесами, а також процесами збору, аналізу та поширення інформації стосовно діяльності підприємства.

СК 12. Здатність і готовність розробляти системи заходів для забезпечення належного рівня комерційної, маркетингової, економічної та еколого-технологічної діяльності господарюючих суб'єктів та контролюючих органів.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПР06. Вміти розробляти та впроваджувати заходи для забезпечення якості виконуваних робіт і визначати їх ефективність.

ПР07. Визначати та впроваджувати стратегічні плани розвитку суб'єктів господарювання у сфері підприємництва та торгівлі.

ПР08. Оцінювати продукцію, товари, послуги, а також процеси, що відбуваються в підприємницьких, торговельних структурах і робити відповідні висновки для прийняття управлінських рішень.

ПРО9. Розробляти і приймати рішення, спрямовані на забезпечення ефективності діяльності суб'єктів господарювання у сфері підприємницької, торговельної діяльності.

Структура та зміст освітнього компонента

ЛЕКЦІЙНІ, ПРАКТИЧНІ ТА ЛАБОРАТОРНІ ЗАНЯТТЯ

Кількість годин, результати навчання, література	Опис дисципліни
Змістовий модуль 1. Основи управління формуванням і розвитком потенціалу підприємства	
Тема 1. Основи управління формуванням і розвитком потенціалу підприємства	
<p>лекцій – 1 год практичні – 2 год сам. – 8 год ПР 06, 07, 08, 09 Література: [1,3,4,5]</p>	<p>Потенціал підприємства як об'єкт управління. Потенціал підприємства як економічна категорія. Необхідність управління потенціалом підприємства. Діалектика розвитку потенціалу підприємства та концептуальні підходи до управління ним.</p> <p>Особливості, основні вимоги та важелі управління формуванням потенціалу. Методичні та організаційно-економічні засади формування потенціалу підприємства. Особливості формування потенціалу підприємств залежно від специфіки підприємницької діяльності.</p> <p>Загальна модель функціонування системи управління потенціалом підприємства. Різновиди управління потенціалом підприємства. Стратегічне, тактичне та оперативне управління потенціалом підприємства. Шкала нестабільності Ансоффа. Управління шляхом вибору стратегічних позицій, ранжування стратегічних завдань (альтернатив). Управління “по слабким сигналам”. Управління в умовах невизначеності середовища господарювання. Сценарний підхід до управління потенціалом підприємства.</p>
Тема 2. Оптимізація структури потенціалу підприємства	
<p>лекцій – 1 год практичні – 2 год сам. – 8 год ПР 06, 07, 08, 09 Література: [1,3,4,5]</p>	<p>Структура та функції елементів потенціалу. Теоретико-методологічні підходи до ідентифікації елементів потенціалу підприємства, їхніх зв'язків і функцій. Сучасні проблеми структуризації виробничих соціально-економічних систем. Алгоритми виокремлення управляючої та виконавчої підсистеми підприємств, визначення і встановлення інтенсивності інформаційних зв'язків між ними. Блочно-модульна структуризація потенціалу підприємства. Ієрархічна структуризація потенціалу підприємства у розрізі основних складових.</p> <p>Оцінка структури потенціалу. Проблеми визначення якості структури потенціалу підприємства та основних співвідношень між її складовими. Основні принципи і критерії оцінки структури потенціалу підприємства. Показники оцінки структурно-функціональних характеристик потенціалу</p>

підприємств. Метод аналізу “Квадрат потенціалу” як інструменти управління потенціалом.

Оптимізація структури потенціалу. Поняття оптимальних структурних пропорцій підприємства та їх значення для сучасної практики господарювання. Проблеми вибору та визначення структурного максимуму та оптимуму. Принципи та критерії оптимізації структури потенціалу. Визначення моделі оптимізації структури потенціалу сучасних підприємств. Алгоритм оптимізації структур потенціалу на базі системи стратегічних і функціональних цілей підприємства.

Тема 3. Парадигма управління потенціалом за вартісними критеріями

лекцій – 1 год.
практичні – 4 год
сам. – 8 год
ПР 06, 07, 08, 09
Література:
[1,3,8,10,12,15]

Філософія вартості у діяльності та розвитку сучасних підприємств. Взаємозв'язок, недоліки і переваги теорії управління підприємством за критеріями вартості порівняно з іншими концепціями менеджменту. Основні поняття та види вартості, їх вплив на процеси управління.

Вартість потенціалу підприємства: аспекти оцінки та управління. Дослідження та оцінка потенціалу підприємств за допомогою поточної, ринкової та потенційної вартості. Вартість підприємства з урахуванням внутрішніх удосконалень, а також оптимізації її ринкових складових.

Критерії ринкової вартості у діяльності підприємства. Загальні, специфічні та оперативні критерії вартості підприємства їх роль, місце і значення у процесі управління його потенціалом. Рівні деталізації критеріїв вартості та методологія побудови ієрархічних оціночних систем. Виокремлення ключових вартісних критеріїв. Побудова та аналіз стратегічних ланцюгів вартості. Формування цільових вартісних систем.

Тема 4. Інформаційне забезпечення та сучасні технології управління складними виробничими системами

лекцій – 2 год
практичні – 2 год
сам. – 8 год
ПР 06, 07, 08, 09
Література:
[1,2,4,6]

Основи інформаційного забезпечення системи управління потенціалом. Сутнісно-змістовна класифікація джерел комерційної інформації за сучасних умов діяльності. Види господарської інформації та специфіка їх первинного опрацювання. Системи внутрішнього та зовнішнього моніторингу підприємства. Специфіка побудови внутрішньосистемних інформаційних потоків на підприємстві. Механізми подолання асиметричності господарської інформації.

Автоматизація управління потенціалом підприємства. Інформаційні системи аналізу діяльності підприємств. Автоматизація ретроспективних і прогностичних розрахунків розміру потенціалу підприємств. Основи моделювання процесів управління потенціалом сучасних підприємств. Використання стандартних програмних рішень для оцінки ефективності управління потенціалом.

Тема 5. Управління матеріально-технічним потенціалом підприємства

лекцій – 2 год
практичні – 4 год
сам. – 8 год
ПР 06, 07, 08, 09
Література:
[1,2,6,7,11]

Потенціал розвитку техніко-технологічної бази підприємства. Визначення та аналіз активних елементів техніко-технологічної бази сучасних підприємств. Ідентифікація ключових елементів матеріально-технічного потенціалу підприємства. Оцінка рівня забезпеченості та прогнозування основних пропорцій між складовими техніко-технологічної бази підприємства. Фактори, що визначають динамічність техніко-технологічного потенціалу сучасних підприємств.

Управління матеріальними потоками виробничої системи підприємства. Основні проблеми організації та раціоналізації матеріальних потоків на сучасних підприємствах. Показники оцінки інтенсивності та стабільності (ритмічності) матеріальних потоків підприємства. Логістичні системи управління матеріальними потоками: постулати, складові елементи, різновиди, переваги та недоліки, специфіка впровадження. Внутрішнє моделювання матеріальних потоків підприємств.

Тема 6. Система управління формуванням та використанням трудового потенціалу підприємства

лекцій – 1 год
практичні – 2 год
сам. – 8 год
ПР 06, 07, 08, 09
Література:
[1,2,3,4,6,7,11]

Основні принципи організації трудового потенціалу підприємства. Специфіка взаємодії техніко-технологічного та управлінського трудового потенціалу. Оцінка корисності працівників різних категорій в рамках окремих організаційних утворень. Основи ідентифікації формальних і неформальних зв'язків між працівниками підприємства. Концепція превентивних змін нематеріальних структур підприємств як передумова організаційного розвитку. Механізми вирішення організаційних конфліктів.

Управління трудовим потенціалом підприємства. Цільове управління та механізми його практичної реалізації на сучасних підприємствах. Принципи, фактори, методи і сучасні тенденції розвитку соціально-трудової системи підприємства. Специфічні особливості оцінки ефективності управління потенціалом техніко-технологічного та управлінського персоналу.

Тема 7. Управління конкурентоспроможністю потенціалу підприємства

лекцій – 2 год
практичні – 2 год
сам. – 8 год
ПР 06, 07, 08, 09
Література:
[1,6,9,13]

Основні складові стратегії забезпечення конкурентоспроможності потенціалу підприємства.

Необхідність та основні етапи управління конкурентоспроможністю потенціалу: оцінка розміру, структури, динаміки та ефективності використання потенціалу підприємства, рівня його конкурентоспроможності та частки на відповідному ринку.

Обґрунтування методології визначення та оцінки конкурентоспроможності потенціалу підприємства (організації) з урахуванням особливостей їх підприємницької діяльності.

Переваги оцінки конкурентоспроможності потенціалу складних економічних систем на базі індикативного методу. Сукупність індикаторів, показників і стандартних соціально-економічних нормативів, що формують матрицю конкурентоспроможності і характеризують резерви і втрати потенціалу підприємства.

Основні складові стратегії забезпечення конкурентоспроможності потенціалу підприємства і управлінські механізми їх реалізації. Інструментарій стратегічного аналізу в управлінні потенціалом підприємств. Механізми узгодження тактичних програм в рамках стратегічних планів.

Змістовий модуль 2. Антикризове управління та відтворення потенціалу підприємства

Тема 8. Система антикризового управління потенціалом підприємства

лекцій – 2 год
практичні – 2 год
сам. – 8 год
ПР 06, 07, 08, 09
Література:
[1,6,9,13]

Кризовий стан як прояв негативних явищ в діяльності підприємства. Передумови та механізм виникнення кризових станів потенціалу підприємства. Типологія криз потенціалу підприємства. Ідентифікація кризи потенціалу підприємства. Прогнозування сценаріїв розвитку кризових ситуацій на виробничих підприємствах. Ідентифікація системи негативних мультиплікативних ефектів. Особливості протікання кризових процесів у розрізі основних складових потенціалу.

Концепція антикризового управління потенціалом підприємства. Принципи побудови антикризових систем управління. Елементний склад системи антикризового управління потенціалом підприємств. Технологія формування антикризової системи управління потенціалом підприємства. Методологія оцінки ефективності обраної антикризової стратегії та функціонування розробленої системи управління.

Тема 9. Механізми та інструменти протидії кризовим процесам

лекцій – 1 год
практичні – 2 год
сам. – 8 год
ПР 06, 07, 08, 09
Література:
[1,2,4,6,13]

Організаційно-економічний механізм антикризового управління потенціалом підприємства. Цілі і функції протидії кризовим процесам на підприємствах. Ідентифікація й оцінка критичних (кризових) проявів у діяльності підприємства. Моделі підтримки прийняття антикризових рішень. Проектування внутрішніх антикризових зв'язків і механізмів в управлінських підсистемах підприємства. Визначення можливих альтернатив реагування на кризову ситуацію підприємством у цілому та окремими його елементами.

Інструментарій антикризового управління потенціалом підприємства. Розробка прикладних проектів (програм) удосконалення організаційної структури та підвищення продуктивності праці інженерно-технічних і управлінських працівників з використанням методів “Інтероспект” і “Управління за цілями”. Паретто-оптимальний стан потенціалу

підприємства. Оптимізація використання потенціалу підприємства. Система механізмів контролю ефективності антикризового управління потенціалом.

Тема 10. Управління результативністю (ефективністю) використання потенціалу підприємства

лекцій – 2 год
практичні – 2 год
сам. – 8 год
ПР 06, 07, 08, 09
Література:
[1,2,4,6,13]

Методологія виміру ефективності використання потенціалу підприємства. Багатокритеріальний підхід до визначення результативності діяльності підприємства (організації). Інтегральні показники продуктивності економічних систем. Вітчизняні методичні підходи. Зарубіжний досвід оцінки ефективності потенціалу. Структурний підхід Куросави, теорії Лоулора, Гоулда та інших вчених.

Управління результативністю підприємства і стратегія її підвищення. Основні функції. Прогнозування ефективності використання потенціалу підприємства. Розробка програм (проектів) підвищення результативності використання потенціалу та його окремих складових (концептуальні основи, цілі та організаційні підходи). Мотиваційні механізми як складова програм кращого використання потенціалу підприємства.

Тема 11. Проектування систем управління потенціалом на сучасних підприємствах

лекцій – 1 год
практичні – 2 год
сам. – 7 год
ПР 06, 07, 08, 09
Література:
[1,2,4,6,13]

Теоретичні основи проектування систем управління потенціалом. Роль, місце і значення управління потенціалом у загальній системі менеджменту сучасних підприємств. Елементний склад системи управління потенціалом підприємства виходячи зі специфіки сфери бізнесу. Фактори, що визначають особливості системи управління потенціалом підприємства.

Технологія проектування систем управління потенціалом. Сітьові та математичні методи дослідження бізнес-процесів підприємства. Основні етапи побудови системи управління потенціалом. Визначення кваліфікаційних характеристик і чисельності працівників системи. Формування внутрішньої структури системи управління потенціалом підприємств.

Оцінка якості систем управління потенціалом підприємства. Аналіз контурів управління, діапазонів контролю і раціональності організації інформаційних потоків системи. Швидкість координації та генерування управлінських рішень. Визначення співвідношення рівня кваліфікації виконавців, складності виконуваних робіт та управління ними.

Тема 12: Особливості інноваційного відтворення потенціалу підприємства з урахуванням системи стратегічних і тактичних цільових орієнтирів

лекцій – 1 год
практичні – 2 год
сам. – 8 год
ПР 06, 07, 08, 09

Основи розвитку потенціалу підприємств. Еволюційна та революційна концепції розвитку потенціалу підприємств. Технологія та алгоритми реінжинірингу підприємств. Постановка цільових орієнтирів розвитку в системі загальнокорпоративних

Література:
[1,2,4,6,13]

цілей. Розробка і вибір сценаріїв розвитку потенціалу підприємств і проектів їх реалізації.

Відтворення потенціалу сучасних підприємств. Сутнісно-змістовна характеристика, форми і моделі простого та розширеного відтворення потенціалу підприємств. Фактори, які зумовлюють інноваційність моделей відтворення потенціалу. Сучасні механізми відтворення окремих елементів потенціалу підприємств.

Тема 13: Організаційно-економічне забезпечення удосконалення і впровадження системи управління потенціалом сучасних підприємств

лекцій – 1 год
практичні – 2 год
сам. – 7 год
ПР 06, 07, 08, 09
Література:
[1,2,4,6,13]

Формування та реалізація корпоративних цілей удосконалення управління потенціалом. Розробка організаційного плану: визначення завдань, розробка планів і прогнозів, програм розвитку, складання календарних планів, ресурсне обґрунтування, розподіл повноважень та відповідальності між виконавцями. Елементний склад і логіко-структурна модель системи управління національними акціонерними товариствами. Модель балансування економічних інтересів учасників акціонерного товариства.

Ефективність управління потенціалом підприємства. Ефективність виробництва і управління та їх взаємозв'язок. Методи вимірювання ефективності управління потенціалом підприємства. Оцінка ефективності проектів (програм) по удосконаленню систем управління потенціалом сучасних підприємств.

Особливості впровадження систем управління потенціалом на сучасних підприємствах. Умови досконалого управління вартістю підприємства. Алгоритми впровадження системи управління потенціалом. Механізми подолання організаційного опору системним удосконаленням. Підтримка довгострокового функціонування механізмів управління вартістю потенціалу підприємства.

Форми та методи навчання

Вивчення дисципліни досягається інформаційним, ілюстративним та проблемним методами навчання.

- лекції супроводжуються демонстрацією схем, таблиць з мультимедійним супроводом. На практичних заняттях розглядаються та розв'язуються задачі, наближені до реальних ситуацій: використовується роздатковий матеріал (наочність) для формування у студентів системного мислення, розвитку пам'яті;
- проводиться дискусійне обговорення проблемних питань;
- задаються провокаційні питання.

Навчання супроводжується опрацюванням нормативної, навчальної літератури, а також періодичних видань.

При викладанні навчальної дисципліни для активізації навчального процесу передбачено застосування сучасних навчальних технологій, таких, як: проблемні лекції, робота в малих групах, семінари-дискусії, кейс-метод, метод мозкового штурму, метод вільних асоціацій, метод обговорення тематичних

зображень, метод "переваги та недоліки", метод "Робота в мережі", ділові ігри, екскурсійні заняття.

Проблемні лекції спрямовані на розвиток логічного мислення студентів. Коло питань теми лекції обмежується двома-трьома ключовими моментами, увага студентів концентрується на матеріалі, який не знайшов відображення в підручниках, використовується досвід закордонних навчальних закладів з роздаванням студентам під час лекції друкованого матеріалу та виділенням головних висновків з питань, що розглядаються.

Міні-лекції передбачають викладення навчального матеріалу за короткий проміжок часу і характеризуються значною ємністю, складністю логічних побудов, образів, доказів та узагальнень. Міні-лекції проводяться, як правило, як частина заняття-дослідження. На початку проведення міні-лекції за вказаними темами лектор акцентує увагу студентів на необхідності представити викладений лекційний матеріал у так званому структурно-логічному вигляді. На розгляд виносяться питання, які зафіксовані у плані лекцій, але викладаються вони стисло.

Робота в малих групах дає змогу структурувати лекційні або практично-семінарські заняття за формою і змістом, створює можливості для участі кожного студента в роботі за темою заняття, забезпечує формування особистісних якостей та досвіду соціального спілкування. Після висвітлення проблеми (при використанні проблемних лекцій) або стисло викладання матеріалу (при використанні міні-лекцій) студентам пропонується об'єднуватися у групи по 5 – 6 осіб і презентувати наприкінці заняття своє бачення та сприйняття матеріалу.

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи групи, звіту про виконання індивідуальних завдань. Однією з позитивних рис презентації та її переваг за умови використання в навчальному процесі є обмін досвідом, який здобули студенти під час роботи в певній малій групі.

Семінари-дискусії передбачають обмін думками та поглядами учасників щодо даної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки і висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Ділові та рольові ігри – форма активізації студентів, внаслідок якої вони задіяні в процесі інсценізації певної виробничої ситуації в ролі безпосередніх учасників подій.

Обговорення тематичних зображень дає змогу візуально сприймати інформацію, сприяє розвитку асоціативного мислення та кращому засвоєнню матеріалу.

Порядок оцінювання програмних результатів навчання/ результатів навчання

Для досягнення цілей та завдань курсу студентам потрібно вчасно та якісно виконувати завдання, передбачені планом практичних занять, самостійної роботи, вчасно здати модульні контролю знань.

Оцінювання виконаних завдань студентів проводиться шляхом практичної перевірки, опитування та тестування за темами курсу.

За вчасне та якісне виконання практичних завдань та самостійної (індивідуальної) роботи, опанування курсу студент отримує такі **обов'язкові** бали:

- 8 балів за роботу на практичних заняттях, тестування за окремими темами курсу, розробку кейсів;
  - 12 балів за виконання завдань для самостійної (індивідуальної) роботи;
  - 30 балів за курсову роботу;
  - 10 балів за науково-дослідну роботу;
  - 20 балів – модуль 1;
  - 20 балів – модуль 2.
- Усього: 100 балів.

Студенти можуть отримати **додаткові** бали за: проходження курсу на освітніх онлайн платформах, розробку презентацій за окремими темами курсу. Додаткові бали студентам також можуть бути зараховані за конкретні пропозиції щодо удосконалення змісту навчальної дисципліни.

Модульний контроль проходить у формі тестування. У тесті 25 запитань різної складності: рівень 1 – 22 запитання по 0,5 бали (11 балів), рівень 2 – 2 запитання по 2 бали (4 бали), рівень 3 – 1 запитання на 5 балів (5 балів). Усього – 20 балів.

Курсову роботу студенти самостійно завантажують для експертизи сервісом Unplag в систему Moodle після отримання допуску керівника роботою. При цьому необхідно дотримуватись наступного порядку у назві роботи: рік _ ПІБ студента (транслітерацією). Робота повинна бути представлена в одному із форматів: *.doc (Word 97 -Word 2003), *.docx (Word 2007 -Word 2016). Текст роботи вводиться повністю, починаючи з титульного аркуша (без додатків).

Дисципліна закінчується заліком, тому результати складання модульних контролів зараховуються як підсумковий контроль.

Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти:
<http://ep3.nuwm.edu.ua/15311/>

Рекомендована література

Основна:

1. Кузнєцова Т.В., Красовська Ю.В., Подлевська О.М. «Управління потенціалом підприємства»: Навчальний посібник. Рівне: НУВГП, 2017.-196 с.
2. Хомяков В. І. Управління потенціалом підприємства / В. І. Хомяков, І. В. Бакум. К : Кондор, 2007. 400с.
3. Федонін О.С., Репіна І.М., Олексюк І.М. Потенціал підприємства: формування та оцінка. К.:КНЕУ, 2003. 316 с.
4. Краснокутська Н.С. Потенціал підприємства. Київ: Центр навчальної літератури, 2005. 352 с.

Допоміжна:

5. Балацкий О.Ф. Экономический потенциал административных и производственных систем: Монография. — Сумы: Университетская книга, 2006. 972 с.

6. Бачевський Б. Є., Решетняк О. О., Заблудська І. В. Відшкодування зносу основних виробничих фондів. Навчальний посібник. К.: КНЕУ, 2007. 176 с.

7. Добикіна О. К., Рижиков В. С., Касьянюк С. В., Кокотко М. Є., Костенко Т. Д., Герасимов А. А. Потенціал підприємства: формування та оцінка: Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2007. 208 с.

8. Должанський І. З., Загорна Т. О., Удалих О. О., Герасименко І. М., Ращупкіна В. М. Управління потенціалом підприємства: Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2006. 362 с.

9. Заблудська І. В. Конкурентоспроможність товару: теоретичний аспект // Збірник наукових праць. Сучасні проблеми теорії і практики маркетингу. К.: КНЕУ, 2005. 604 с.

10. Козаченко А. В., Ляшенко А. Н., Ладыко І. Ю. и др. Управление крупным предприятием: Монография. К.: Либра, 2006. 384 с.

11. Краснокутська Н. С. Потенціал підприємства: формування та оцінка: Навч. посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2005. 352 с.

12. Пріб К.А., Патика Н.І. Діагностика в системі управління: навч. посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 432 с.

13. Терещук Н.С., Погасій О.Г. Управління виробничим потенціалом підприємства.

[URL:https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/01/217.pdf](https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/01/217.pdf).

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Кабінет Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>

2. Законодавство України. URL: <http://www.rada.kiev.ua/>

3. Державний комітет статистики України.

URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

4. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського.

URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

5. Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека (м. Рівне, майдан Борисенка, 6)

URL: <http://www.lib.rv.ua/>

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Адаптивність та гнучкість у прийнятті рішень, навички нестереотипного мислення, наполегливість, допитливість, ініціативність, відповідальність, креативність, аналітичні навички, формування власної думки, здатність до комплексного вирішення проблеми.

Дедлайни та перескладання

Завдання навчальної дисципліни повинні бути виконані продовж 14 днів від дня проведення лекційного чи практичного заняття.

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП» <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>.

Згідно цього документу і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.

Перездача модульних контролів здійснюється згідно <http://nuwm.edu.ua/struktorni-pidrozdzili/navch-nauk-tsentr-nezaleznoho-otsiniuvannia-znan/dokumenty>.

Оголошення стосовно дедлайнів здачі та перездачі оприлюднюються на сторінці даної дисципліни на платформі MOODLE за календарем:

URL: <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1372>

Неформальна та інформальна освіта (за потреби)

Студенти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного положення <http://nuwm.edu.ua/sp/neformalna-osvita>. Також студенти можуть самостійно на платформах Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших опанувати матеріал для перезарахування результатів навчання. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни (освітньої програми) та перевірялись в підсумковому оцінюванні.

Правила академічної доброчесності

За списування під час проведення модульного контролю чи підсумкового контролю, студент **позбавляється подальшого права** здавати матеріал і у нього виникає академічна заборгованість.

За списування під час виконання окремих завдань, студенту **знижується оцінка** у відповідності до ступеня порушення академічної доброчесності. Документи стосовно академічної доброчесності (про плагіат, порядок здачі курсових робіт, кодекс честі студентів, документи Національного агентства стосовно доброчесності) наведені на сторінці ЯКІСТЬ ОСВІТИ сайту НУВГП, URL: <http://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj>

Всі студенти, співробітники та викладачі НУВГП мають бути чесними у своїх стосунках, що застосовується і поширюється на поведінку та дії, пов'язані з навчальною роботою. Студенти мають самостійно виконувати та подавати на оцінювання лише результати власних зусиль та оригінальної праці, що регламентовано Кодексом честі студента у НУВГП <https://nuwm.edu.ua/sp/akademichnadobrochesnistj>

Принципи доброчесності у НУВГП та відповідність показникам забезпечення якості вищої освіти регламентовано НАЗЯВО та Положеннями відділу якості освіти НУВГП.

Сайт НАЗЯВО: <https://naqa.gov.ua/>

Відділ якості освіти НУВГП: <https://nuwm.edu.ua/struktorni-pidrozdzili/vyo/dokumenty>

Лекції та практичні заняття будуть відбуватися аудиторно або онлайн за допомогою платформи Google Meet згідно із розкладом занять.

Консультації будуть проводитися аудиторно або онлайн за допомогою платформи Google Meet за кодом у домовлений час зі студентами.

Здобувачі можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки, але виключно в навчальних цілях з даної дисципліни.

Студенту не дозволяється пропускати заняття без поважних причин.

За об'єктивних причин пропуску занять студенти можуть самостійно вивчити пропущений матеріал на платформі MOODLE
[URL:https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1373#section-1](https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1373#section-1)

Вимоги до відвідування

Лекції та практичні заняття будуть відбуватися аудиторно або онлайн за допомогою платформи Google Meet згідно із розкладом занять.

Консультації будуть проводитися аудиторно або онлайн за допомогою платформи Google Meet за кодом у домовлений час зі студентами.

Здобувачі можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки, але виключно в навчальних цілях з даної дисципліни.

Студенту не дозволяється пропускати заняття без поважних причин.

За об'єктивних причин пропуску занять студенти можуть самостійно вивчити пропущений матеріал на платформі MOODLE
[URL:https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1373#section-1](https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1373#section-1)

Лектор

Кузнєцова Т.В., к.е.н., професор

Автор

Старший викладач кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу

Тетяна АДАМЧУК

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №1367 від [sDateTime_SignWriteAgree_Last]
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП): [oSignECP.sSigner_Sert]
Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000000807E2D0054327D00